

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 2855
วันที่ 17 พ.ค. 2548 เวลา 10.06 น.

สพ.รับที่..... ๔๑
วันที่ 17 พ.ค. 2548
เวลา ๑๗.๓๐ น.

ที่ ยธ ๑๑๒๑/ ๗ ๐๑๗

กระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าของโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล ด้านการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๔๘)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 24 พ.ค. 2548

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๙๐ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานความก้าวหน้าของโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล ด้านการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาเสพติด ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๔๘) จำนวน ๒๐ เล่ม

๒. บทสรุปรายงานความก้าวหน้าของโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล ด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพติด ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ จำนวน ๒๐ ชุด

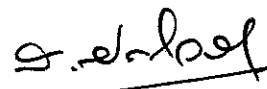
5 ข้อ

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ให้ กระทรวง ทบวง กรม ที่รับผิดชอบนโยบาย
ที่สำคัญหรือเป็นเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล รายงานความก้าวหน้าของโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาลตลอดจน
ปัญหาอุปสรรค เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอรายงานความก้าวหน้าของโครงการหรือเรื่องเร่งด่วน ด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพติด ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ระยะเวลา มกราคม – มีนาคม ๒๕๔๘ รายละเอียดปรากฏตาม
เอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วยจักษอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๓๑/11
คนที่ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 24 พ.ค. 2548 ลงมติว่า
ทราบ(เพื่อเป็นข้อมูล)

สำนักงาน ป.ป.ส.

โทร. ๐-๒๒๔๕-๔๔๔๑, ๐-๒๒๔๗-๐๙๐๑ ต่อ ๒๔๐๑, ๒๔๑๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๕-๔๐๗๔

http://www.oncb.go.th

E-mail: oncb@oncb.go.th

จัดอยู่ในประเภทเรื่องฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นายชโนวัต เกาพิจิตร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานสารสนเทศ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รายงานความก้าวหน้าตามโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปีงบประมาณ ๒๕๔๘
ระยะเวลา มกราคม – มีนาคม ๒๕๔๘

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
กระทรวงยุติธรรม
เมษายน ๒๕๔๘

บทสรุป

รายงานความก้าวหน้าตามโครงการหรือเรื่องเร่งด่วนของรัฐบาล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระยะเวลา มกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาที่ต้องเฝ้าระวังไม่ให้วนกลับมา และเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้รัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดและถือเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข โดยมีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการผนึกกำลังทุกภาคส่วนของสังคม ร่วมกันเป็นพลังแผ่นดินตามแนวยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยได้ดำเนินการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำแนกตามยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายา / ผู้ค้ายาเสพติด (Supply)

ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักด้านการแก้ไขปัญหายา/ผู้ค้ายาเสพติดประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์ย่อยดังต่อไปนี้

๑. ยุทธศาสตร์การทำลายโครงสร้างเครือข่ายการผลิตการค้ารายใหญ่และผู้มีอิทธิพล

การปราบปรามทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติด จำเป็นที่จะต้องทำลายองค์ประกอบของขบวนการค้าในทุกลักษณะทั้งผู้ผลิตผู้ค้าในทุกระดับผลการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกลักษณะความผิดและประเภทตัวยาในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ตั้งแต่ ๑ มกราคม – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ สามารถจับกุมผู้ผลิตได้ ๑๐๘ คดี ผู้ต้องหา ๑๐๕ คน จับกุมผู้ค้ารายสำคัญได้ ๘๘๓ คดี ผู้ต้องหา ๑,๑๓๔ คน จำนวนของกลางยาบ้าที่ยึดได้ ๒,๗๐๔,๒๘๓ เม็ด ยึด/อายัดทรัพย์สิน (ตามมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด) ได้ ๒๙.๒๓ ล้านบาท ยึด/อายัดทรัพย์สิน (ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) ได้ ๓.๐๘ ล้านบาท รวมดำเนินการทางทรัพย์สินทั้งหมด ๓๒.๓๑ ล้านบาท

นอกจากนี้ยังได้มีการพิจารณาจ่ายเงินสินบนเงินรางวัลคดียาเสพติดและการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต ตั้งแต่เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘ รวมทั้งสิ้น ๒๑๓ คดี จำนวน ๔,๓๕๖,๓๒๖ บาท

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

๑. ร่าง พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อยู่ระหว่างส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งยืนยันความเห็นชอบ และส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอไปยังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. ร่าง พ.ร.บ. วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... อยู่ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาตรวจร่างฯ ก่อนส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอไปยังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป

๓. ร่าง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... ขณะนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจร่างฯ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ยุทธศาสตร์การควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

ผลการดำเนินงานเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘ มีดังนี้ ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด ๑๒๙,๑๕๓ ครั้ง ดำเนินการปิดล้อมตรวจค้น ๑๗,๓๓๕ ครั้ง จับกุมผู้ค้ารายย่อยได้ ๒,๑๙๑ คดี ผู้ต้องหา ๒,๖๒๕ คน ตรวจค้นสถานบริการ ๖๗,๐๕๒ ครั้ง ตรวจปัสสาวะผลเป็นสีม่วง ๔๒๓ คน

๓. ยุทธศาสตร์การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน

จากการที่ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีการลักลอบผลิตยาเสพติด และลำเลียงนำเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศไทย รัฐบาลจึงมีนโยบายสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนอย่างจริงจัง ดำเนินการโดยกองกำลังจากฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งผลการดำเนินงานในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘ มีดังนี้ ลาดตระเวน/พิสูจน์ทราบพื้นที่เป้าหมาย ๑๓,๔๔๒ ครั้ง จัดกำลังปิดล้อม/ตรวจค้น ๖๑๑ ครั้ง จัดตั้งจุดตรวจ/ด่านตรวจตามแนวชายแดน ๑๔,๑๘๕ ครั้ง ปฏิบัติการที่มีผลการจับกุม ๓๘๔ ครั้ง ได้ผู้ต้องหาจำนวน ๕๔๘ คน ของกลางยาบ้า ๐.๕๒๑ ล้านเม็ด และเฮโรอีน ๓๓.๙๘ กิโลกรัม

๔. ยุทธศาสตร์การควบคุมเคมีภัณฑ์

การสกัดกั้นการลักลอบลำเลียง และส่งผ่านสารเคมีจากแหล่งต่าง ๆ ผ่านประเทศไทยไปยังแหล่งผลิตยาเสพติดนอกประเทศ ผลการดำเนินงานในช่วงมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘ มีดังนี้ สารตั้งต้น/ตัวยานำเข้า ๓๓ รายการ จำนวน ๒๑,๖๓๔,๗๗๓ กิโลกรัม สารตั้งต้น/ตัวยาส่งออก ๑๔ รายการ จำนวน ๑๗,๗๖๙,๗๔๐ กิโลกรัม

๕. ยุทธศาสตร์การปราบปรามเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

สิ่งที่ทำให้ปัญหายาเสพติดแก้ยากต่อการแก้ไขประการหนึ่งก็คือ การที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดังนั้นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการทั้งทางวินัยและอาญาแก่เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลหรือข่าวสารการกระทำที่เกี่ยวกับยาเสพติดได้มีการดำเนินงานอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง ณ ปัจจุบันยังไม่ได้มีรายงานว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งทางรัฐบาลได้มีมาตรการในการเฝ้าระวังปัญหาเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจว่ารัฐบาลได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๖. ยุทธศาสตร์การเฝ้าระวังยาเสพติดชนิดใหม่

สถานการณ์ยาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้การเฝ้าระวังยาเสพติดชนิดใหม่มีความจำเป็น และมีกลไกการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพและพร้อมที่จะรายงานได้ทันที โดยกำหนดระดับความรุนแรงในแต่ละพื้นที่ และหน่วยงานรับผิดชอบอย่างชัดเจนพร้อมทั้งวิธีการป้องกันและแก้ไขซึ่งจะช่วยสกัดกั้นไม่ให้ตัวยานั้น ๆ แพร่ระบาดไปในพื้นที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ยาบ้า ยังคงเป็นตัวยาที่มีการจับกุมมากกว่าชนิดอื่น ๆ พื้นที่การค้าสำคัญได้แก่ กทม. ปทุมธานี เชียงราย เฮโรอีน มีพื้นที่การค้าสำคัญใน จ.เชียงราย กัญชา จ.สระบุรี หนองคาย แคมฝิ่น จ.หนองคาย สระแก้ว และกม. ไอซ์ เดิมพบการค้าและแพร่ระบาดในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางความเจริญ แหล่งท่องเที่ยว เช่น กทม. ชลบุรี สงขลา เป็นต้น พื้นที่ กทม. และปริมณฑล ยังคงเป็น

ศูนย์กลางการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดที่หลากหลาย ทั้งยาบ้า เฮโรอีน เอ็กซ์ตาซี ไอซ์ เคตามีน และกัญชา โดยมีคลองเตยเป็นพื้นที่การค้ายาบ้าที่สำคัญ

จากข้อมูลระบบเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดและการรายงานสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ พบว่าพื้นที่ที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากมีความหลากหลายของปัญหามีจำนวน ๙ จังหวัด ได้แก่ ตาก จันทบุรี สระแก้ว ตรวต ชลบุรี นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี และกทม. ปัญหายาเสพติดประเภท Club Drug มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานบันเทิงของ กทม. ที่ยังเป็นปัญหาสำคัญอยู่ และควรดำเนินการเร่งรัดต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งปฏิบัติการขยายไปยังพื้นที่ปริมณฑล เพื่อป้องกันผลกระทบจากการปฏิบัติการในพื้นที่ กทม. และควรมีมาตรการดังกล่าวในพื้นที่ที่ควรให้ความสนใจคือ ชลบุรี และสงขลา

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการข่าว และเทคโนโลยีการปราบปราม

ผลการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความร่วมมือในการจับกุมเครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ การพัฒนาข้อมูลด้านการข่าวและการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการปราบปรามให้ทันสมัยที่สำคัญ ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ตำรวจกองตำรวจน้ำ บช.ก. ได้ตรวจค้นจับกุมชายจีน ๕ คน คือ นาย Kong Wah อายุ ๔๐ ปี สัญชาติจีน, นาย Leung Kam Chuen อายุ ๔๒ ปี สัญชาติจีน, นาย Leung Chi Fai อายุ ๓๖ ปี สัญชาติบริติช (โพ้นทะเล), นาย Lee Foon อายุ ๔๒ ปี สัญชาติจีน, และนาย Ng Shun Wa อายุ ๔๔ ปี สัญชาติฮ่องกง ยึดของกลางได้เฮโรอีนอัดแท่ง จำนวน ๑,๔๙๒ แท่ง น้ำหนักรวมประมาณ ๕๓๗ กิโลกรัม ซุกซ่อนในเรือประมงชื่อ Yeung Sing ๕๕๑๘

เหตุเกิดในน่านน้ำสากลระหว่างเวียดนาม กัมพูชา และไทย โดยเมื่อถึงจุดนัดหมายบริเวณรอยต่อทางทะเลระหว่างกัมพูชากับเวียดนาม ห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ ๑๐ ไมล์ทะเล ได้มีเรือเร็วลำหนึ่งนำเฮโรอีนมาส่งมอบให้แก่ นาย Kong Chun Wah และพวก เพื่อนำยาเสพติดไปส่งให้แก่เรืออีกลำหนึ่งที่นอกชายฝั่งฮ่องกง แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยจับกุมได้เสียก่อน ซึ่งยาเสพติดของกลางบรรจุในกระสอบอาหารสัตว์ยี่ห้อ Cargill จำนวน ๒๕ กระสอบ คาดว่าเฮโรอีนดังกล่าวมาจากแหล่งผลิตในสามเหลี่ยมทองคำ ลำเลียงผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เข้าแหล่งเก็บพักในเวียดนามหรือกัมพูชา และกำลังจะถูกลำเลียงทางเรือต่อไปโดยมีปลายทางอยู่ที่ตลาดยาเสพติดในออสเตรเลียหรือสหรัฐอเมริกา

สถิติการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ผลการดำเนินงานช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๕๘ มีดังนี้ ยาบ้า จับกุม ๑๖ คดี ผู้ต้องหา ๓๘ ราย จำนวนของกลาง ๑,๒๕๓,๓๕๐ เม็ด เฮโรอีน จับกุม ๓ คดี ผู้ต้องหา ๑๒ ราย จำนวนของกลาง ๕๔๘,๓๗๒ กรัม กัญชา จับกุม ๕ คดี ผู้ต้องหา ๘ ราย จำนวนของกลาง ๑,๘๑๙ กิโลกรัม

๘. ยุทธศาสตร์การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑.) การประชุมเชิงปฏิบัติการความร่วมมือด้านยาเสพติดสำหรับประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงและลาตินอเมริกา (Workshop on Drug Control Cooperation for FEALAC Countries) ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมอีสติน กรุงเทพมหานคร

ผลการประชุม

๑. การประชุมครั้งนี้ นับเป็นก้าวแรกที่จะสนับสนุนให้ FEALAC เป็นเวทีความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีส่วนสร้างเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกผ่านทางความสัมพันธ์ด้านสังคมและความมั่นคงเป็นรูปธรรมขึ้น โดยประเทศสมาชิกเห็นชอบร่วมกันว่าจำเป็นต้องจัดตั้ง Information Network สำหรับ กลุ่ม FEALAC โดยเฉพาะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เปิด Website รวมทั้งมีการประสานกันระหว่างประเทศที่มีพรมแดนร่วมกัน

๒. ส่งเสริมบทบาทของ FEALAC ในฐานะเวทีความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งแก้ไขปัญหาคาความยากจนและส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชน โดยประเทศกลุ่มภูมิภาคลาตินอเมริกายอมรับว่าโครงการพัฒนาทางเลือกเป็นมาตรการพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นการแก้ไขปัญหาลักลอบค้ายาเสพติดที่ยั่งยืน

๓. ที่ประชุมยังเน้นถึงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในการต่อสู้กับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ได้แก่ ปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ วิธีการฟอกเงิน อาชญากรรมข้ามชาติ ฯลฯ

๒.) การประชุม 1993 MOU Focal Point Meeting เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรีของประเทศภาคีบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ วันที่ ๑๖-๑๗ กุมภาพันธ์ ณ ประเทศกัมพูชา

ผลการประชุม

๑. ที่ประชุมได้พิจารณาการดำเนินงานภายใต้โครงการสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนของประเทศสมาชิกรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่าย (โครงการ H 15) และเห็นควรให้ดำเนินงานใน ๒ กิจกรรมหลักต่อไป คือ การฝึกอบรมด้าน Project Design and Management Training และการฝึกอบรมด้าน Formulating Planning โดยขอให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการฝึกอบรมโดยรวมการฝึกอบรมทั้ง ๒ ด้าน ในปี ๒๕๔๙ ในกรณีที่ประเทศภาคีมีการเสนอ Project Idea และได้รับการอนุมัติแล้ว

๒. ที่ประชุมได้พิจารณายกร่างโครงการที่จะนำเสนอในการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและรัฐมนตรีประเทศสมาชิกรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ณ ประเทศกัมพูชา จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการ Enhancement of Judicial Sector and Law Enforcement Capacity, Mutual Legal Assistance and Subregional Cooperation in East Asia และ โครงการ Improving Access for Young People with Problematic ATS Use to Effective Treatment

๓. ที่ประชุมได้ทบทวนแผนปฏิบัติการว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค (Subregional Action Plan on Drug Control : SAP) โดยมีมติให้ประเทศภาคีสมาชิกส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาคในส่วนแผนปฏิบัติการ (The Subregional Action Plan) และวัตถุประสงค์โครงการ (Objectives and Priority Projects) ให้แก่

UNODC ภายในมีนาคม ๒๕๔๘ เพื่อจะได้ปรับแก้ไขและเสนอให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสและรัฐมนตรีในกรอบ MOU ๗ ฝ่ายให้ความเห็นชอบต่อไป

๔. ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบวาระการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและการประชุมรัฐมนตรีในกรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่าย ซึ่งจะจัดให้มีการประชุมระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ณ ประเทศกัมพูชา

๓.) การประชุมคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ (CND) สมัยที่ ๔๘ ระหว่างวันที่ ๗-๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย
ผลการประชุม

๑. ประเทศไทยได้กล่าวถ้อยแถลงเสนอให้ประเทศต่าง ๆ กำหนดให้มีการควบคุมเคตามีนภายใต้ระบบการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ โดยขอให้ INCB และคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติศึกษา

๒. ประเทศไทยได้ใช้โอกาสในการเดินทางไปประชุม CND หรือทวิภาคี ไทย-จีน ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมทวิภาคี ไทย-จีน ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ครั้งที่ ๔ ซึ่งจีนจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๔๘ โดยทั้งสองประเทศเห็นชอบให้กำหนดวาระการประชุมโดยมีวาระปกติ คือ การกล่าวถึงสถานการณ์ยาเสพติดของทั้งสองประเทศ ฝ่ายจีนขอให้ประเทศไทยเสนอการดำเนินงานของไทยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การดำเนินงานแก้ไขปัญหายา ATS และการปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อจีนจะได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการทำสงครามกับยาเสพติดของไทย การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปสู่การปราบปรามนักค้ารายสำคัญ การแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือกในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อหาทางเพิ่มความร่วมมือในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติระหว่างกัน ฝ่ายไทยเสนอให้ร่วมมือกันสานต่อการดำเนินการปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติดบริเวณลำน้ำโขง ซึ่งมีแผนปฏิบัติการร่วมกันของ ๔ ประเทศ ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม และได้แจ้งว่าไทยจะจัดการสัมมนาวิชาการระหว่างประเทศเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรรักษาผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทยประมาณปลายเดือนพฤษภาคม และขอเชิญผู้เชี่ยวชาญจากจีนมาร่วมด้วย และทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะจัดโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน

๓. ประเทศไทยร่วมให้การอุปถัมภ์ข้อมติซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน เช่น การสนับสนุนอัฟกานิสถานในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่ยังไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของอนุสัญญาควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ การสนับสนุนประเทศที่ถูกใช้เป็นทางผ่านของยาเสพติด และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้การพัฒนาทางเลือก

๔.) ประชุมคณะกรรมการการศึกษาข้อเท็จจริงขององค์การรัฐสภาอาเซียน (AIPO) ว่าด้วยการปราบปรามภัยคุกคามจากยาเสพติด (AIFOCOM) ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๙-๑๓ มีนาคม ๒๕๔๘ ณ เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผลการประชุม

ประเทศไทยได้รายงานสถานการณ์ยาเสพติดตามเอกสาร Country Report และได้เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกรัฐสภาอาเซียนพิจารณาการจัดให้มีมาตรการความช่วยเหลือทางอาญา การส่งผู้ร้ายข้ามแดน ในระบบกฎหมายของตน เพื่อช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในระบบงานยุติธรรมทางอาญาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดใช้เป็นมาตรการสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติและเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามมาตรา ๗ ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดฯ ค.ศ. ๑๙๘๘ (UN Convention 1988) และมาตรา ๑๔ ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติฯ ค.ศ. ๒๐๐๐ (TC 2000) อีกทั้งเสนอให้ประเทศสมาชิกรัฐสภาอาเซียนกำหนดให้มีการควบคุมเคตามีนในระบบกฎหมายของตนด้วย

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อมติที่ประชุมและร่างรายงานการประชุม ซึ่งจะเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การรัฐสภาอาเซียนที่เมืองเวียงจันทน์ ในเดือนกันยายน ๒๕๔๘ โดยเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือทางกฎหมายในระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และร่วมลงนามในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน พัฒนากฎหมายให้สอดคล้องใกล้เคียงกันโดยให้ครอบคลุมความร่วมมือระหว่างกันทางกฎหมายเกี่ยวกับความร่วมมือซึ่งกันและกันทางอาญา การแลกเปลี่ยนข่าวกรอง การปฏิบัติการร่วมขึ้นตอนการสืบสวน การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การบังคับตามคำสั่งศาล ให้มีการศึกษาสาเหตุและวิธีการใช้สารกระตุ้นประเภทแอมเฟตามีนในหมู่เยาวชน ให้ประเทศสมาชิกกำหนดยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหายาเสพติดระดับภูมิภาคและร่วมมือกันในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อทำลายการผลิต การค้าสารกระตุ้นประเภทแอมเฟตามีน จัดกิจกรรมทางเลือกเพื่อขจัดความยากจนและกิจกรรมผิดกฎหมายอื่น ๆ ให้ดำเนินการป้องกันการใช้จ่ายในทางที่ผิดโดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดกิจกรรมกีฬาและวัฒนธรรมเพื่อมุ่งสร้างความตระหนักรู้ด้านพิษภัยของยาเสพติด

๕.) การสัมมนา Inception Seminar Regional Information Action Networking on Drug Abuse Control (RIAN DAC) ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘ ณ โรงแรมสุริวงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ผลการสัมมนา

การสัมมนาครั้งนี้เป็นไปเพื่อเริ่มดำเนินโครงการซึ่งรัฐบาลสวีเดนโดย SIDA ร่วมกับองค์การ IOGT ประเทศสวีเดนให้การสนับสนุน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้ประสานงาน และมีพื้นที่การดำเนินโครงการในประเทศไทย กัมพูชา เวียดนามและลาว โดยมุ่งเน้นเยาวชน และมีกิจกรรมโครงการ ๒ ส่วน คือ การใช้ชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดและการใช้สื่อวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานกลางด้านยาเสพติดของประเทศไทย ลาว เวียดนามและกัมพูชา ตลอดจนผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุ่งสร้างเครือข่ายระหว่างกัน โครงการนี้จะใช้รูปแบบการทำงานชุมชนเข้มแข็งของประเทศไทย และใช้การดำเนินงานด้านสื่อของประเทศเวียดนามเป็นต้นแบบในการดำเนินโครงการในประเทศเพื่อนบ้าน

๖.) การประชุมคณะทำงานเพื่อติดตามประเมินผลโครงการก่อสร้างศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ณ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมประชุม สวัสดิ์มงคล วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ผลการประชุม

ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินโครงการฯ โดยเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้ทำสัญญาจ้างกับบริษัทไทยวิริยะก่อสร้าง จำกัด ซึ่งได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้ส่งผู้ควบคุมงานไปดูแลการดำเนินงานในพื้นที่โครงการและคณะกรรมการได้เดินทางไปตรวจสอบการทำงานในพื้นที่ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ พบว่าบริษัทไทยวิริยะก่อสร้าง จำกัด ดำเนินการถูกต้องและให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป และคณะกรรมการตรวจรับจะเดินทางไปตรวจรับงานในวันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยคาดว่าจะการก่อสร้างศูนย์ฯ จะเสร็จก่อนเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ประมาณ ๒ เดือน

สำหรับการดำเนินการด้านงบประมาณของโครงการฯ ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงสาธารณสุขหรือกันภายในก่อน และหากประสงค์จะให้สำนักงาน ป.ป.ส. ขอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติเงินเพิ่มเติมให้ก็ขอให้กระทรวงสาธารณสุขจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายเงินและความคืบหน้าให้แก่สำนักงาน ป.ป.ส. พร้อมทั้งแจ้งสำนักงาน ป.ป.ส. ให้ทราบยอดรวมของจำนวนงบประมาณที่จะขอเพิ่ม รวมทั้งขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานรายงานผลการใช้จ่ายเงินและความคืบหน้าให้แก่สำนักงาน ป.ป.ส. รับทราบทุก ๆ ๓ เดือน ตามระเบียบ โดยสำนักงาน ป.ป.ส. จะจัดคณะเดินทางไปติดตามความคืบหน้าการก่อสร้างศูนย์บำบัดฯ ประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ (๙-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘) และจะใช้โอกาสนี้ในการเตรียมการสำหรับการทำพิธีส่งมอบศูนย์ฯ ซึ่งคาดว่าจะเสร็จก่อนกำหนดประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘

๗.) การประชุมหารือเพื่อกำหนดท่าทีการดำเนินโครงการพัฒนาบ้านเหยาซ่า ณ ห้องประชุมภรา สารสิน อาคาร ๑ ชั้น ๒ สำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีเลขาธิการ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ผลการประชุม

๑. ที่ประชุมรับทราบความเป็นมาของการดำเนินโครงการพัฒนาบ้านเหยาซ่า ซึ่งเป็นโครงการซึ่งรัฐบาลไทยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการด้านยาเสพติดแก่พม่าโดยอนุมัติงบประมาณดำเนินการในเบื้องต้น ๒๐ ล้านบาท และสำนักงาน ป.ป.ส. ได้ขอความร่วมมือมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในการดำเนินโครงการในพื้นที่พม่า ซึ่งได้เริ่มดำเนินโครงการในเดือนมกราคม ๒๕๕๕ ในการพัฒนาชุมชนบ้านเหยาซ่าและหมู่บ้านใกล้เคียงอีก ๑๒ หมู่บ้าน ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาระบบน้ำและชลประทานเพื่อการอุปโภคบริโภค การสร้างโรงพยาบาล การส่งเสริมการเกษตรและปศุสัตว์ การสร้างโรงเรียน ซึ่งมีผลการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับทั้งจากรัฐบาลพม่า ผู้นำกลุ่มว่าและประชาชนในพื้นที่ โดยมีการร้องขอให้ขยายพื้นที่โครงการออกไปทั้งในเขตว้าตองใต้และตอนเหนือ และสำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงอีก ๓๐ ล้านบาทในปี ๒๕๕๗ และมีแผนที่จะสนับสนุนอีก ๓๐ ล้านบาทในปี ๒๕๕๘

๒. สำหรับประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบของการแถลงข่าวการดำเนินคดีและประกาศข้อกล่าวหาผู้นำกลุ่มว่าจำนวน ๔ คน ที่ประชุมได้ข้อสรุปว่าการประกาศของสหรัฐอเมริกาดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบทำให้ประเทศไทยต้องปรับท่าทีต่อพม่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินโครงการพัฒนาบ้านเหย้าเช่า เนื่องจากเป็นการดำเนินงานด้านมนุษยธรรมเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งควรพิจารณาแยกออกจากเรื่องการเมือง อย่างไรก็ตามมีความเป็นไปได้ที่สหรัฐอเมริกาจะขอความร่วมมือให้ฝ่ายไทยดำเนินการต่อผู้นำกลุ่มว่า

๓. ส่วนการกำหนดท่าทีของการดำเนินโครงการพัฒนาบ้านเหย้าเช่า ที่ประชุมได้ข้อสรุปได้ว่ารัฐบาลไทยจะยังคงให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาบ้านเหย้าเช่าต่อไป แต่ขณะนี้จะชะลอการดำเนินการเอาไว้ก่อนเพื่อรอให้ฝ่ายพม่ามีความชัดเจนและพร้อมที่จะเจรจาและดำเนินความร่วมมือกับฝ่ายไทยได้อย่างเต็มที่มากขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทรวงการต่างประเทศจะเป็นผู้ดำเนินการในส่วนของฝ่ายไทย

ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด (Demand)

ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติดประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ย่อยดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การสำรวจค้นหา ชักจูงให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนา

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ใช้/ผู้ติดยาเสพติด

ระบบข้อมูลด้านการบำบัดรักษาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในการกำหนดนโยบายและวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันยาเสพติดติดยาเสพติด เป็นต้น ได้มีการพัฒนาและจัดทำแบบรายงานข้อมูลผู้ใช้/ผู้ติดยาเสพติดขึ้นแทนการจัดเก็บตามแบบรายงานผู้ผ่านการบำบัดรักษา(แบบ ป.ป.ส.๑-๒๕๕๑)เดิม ซึ่งแบบรายงานที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นใหม่คือ แบบรายงาน "แบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด" (แบบ บสต. ๑-๕) ดังนี้

- (๑) แบบรายงานเบื้องต้นการใช้สารเสพติดในหมู่บ้านชุมชน (บสต.๑)
- (๒) แบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้สารเสพติดเพื่อการบำบัดรักษา (บสต.๒)
- (๓) แบบรายงานการบำบัดรักษาผู้ใช้สารเสพติด (บสต.๓)
- (๔) แบบจำหน่ายและส่งต่อเพื่อติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ป่วยสารเสพติด (บสต.๔)
- (๕) แบบการติดตามผลการบำบัดรักษาผู้ป่วยสารเสพติด (บสต.๕)

สำหรับการดำเนินการในการจัดทำระบบรายงาน ระบบติดตาม และเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดนั้น กระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำบัดรักษาผู้ใช้สารเสพติด (จัดทำแบบรายงาน บสต.๓) ได้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำบัดรักษาจัดทำแบบรายงาน บสต.๓ ซึ่งมีการรายงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้กรมสนับสนุนการบริการ กระทรวงสาธารณสุขได้

ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านบำบัดรักษาทุกระบบ เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการรายงานข้อมูลแบบ บสต.

๒. ยุทธศาสตร์การบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

การบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุขในฐานะผู้รับผิดชอบหลักในงานด้านการบำบัดรักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพ ผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด สรุปผลการดำเนินงานตามแบบรายงาน (บสต.๓-๔) ห้วงระยะเวลาเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๔๘ ดังนี้ จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ ๑,๐๘๔ ราย ระบบบังคับบำบัด ๑,๔๘๗ ราย และระบบต้องโทษ ๑,๒๘๘ ราย

๓. ยุทธศาสตร์การติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัด ฟื้นฟูและพัฒนาสมรรถภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุขในสังคม พึ่งตนเองได้และได้รับการยอมรับโดยให้โอกาสในการเข้ารับการศึกษาคือ และประกอบสัมมาอาชีพไม่กลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำ ดังนั้นการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ที่ผ่านการบำบัด ฟื้นฟูและพัฒนาจึงเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้เพื่อให้ระบบการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ฟื้นฟูและพัฒนา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สถาบันธัญญารักษ์จึงได้จัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยการใช้ทักษะชีวิตเพื่อให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการกลับไปเสพซ้ำของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ โปรแกรมสุขศึกษาโดยการใช้ทักษะชีวิต เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงผู้ป่วยวัยรุ่นระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน ๓๕ คน โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม ระดมสมอง การอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ การสาธิตและการแสดงบทบาทสมมติ ใช้วิธีการสอนให้ผู้ป่วยมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความตระหนักในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการจัดการกับความเครียด ทักษะในการปฏิเสธการชักชวน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในเรื่องทักษะตัดสินใจ ทักษะการจัดการกับความเครียดและทักษะการปฏิเสธดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง พฤติกรรมในเรื่องเจตคติ ความตระหนักในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการจัดการกับความเครียด และทักษะการปฏิเสธการชักชวน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติด แสดงให้เห็นว่าการจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยการใช้ทักษะชีวิต มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดของผู้ป่วยดีขึ้น

๔. ยุทธศาสตร์การปรับทัศนคติ เตรียมความพร้อมของชุมชน อาสาสมัคร เพื่อดูแลช่วยเหลือให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดกลับคืนสู่ชุมชน

สถาบันธัญญารักษ์ได้พัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบำบัดฟื้นฟู จากรูปแบบชุมชนบำบัด ซึ่งใช้ระยะเวลา ๑ ปี ๖ เดือน เป็นการบำบัดฟื้นฟูแบบเข้มข้นทางสายใหม่ (Fast Model) โดยระยะเวลาบำบัดเป็นเวลา ๔-๖ เดือน การวิจัยคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้มีผลต่อการอยู่ครบการบำบัดฟื้นฟู ปรับปรุงประสิทธิภาพการบำบัดฟื้นฟู กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยที่อยู่ครบกำหนดบำบัดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์และอยู่ในระยะติดตามผลของโรงพยาบาลจำนวน ๑๐๐ คนเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกที่กำหนดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบำบัดฟื้นฟู ๔ องค์ประกอบคือ ครอบครัวผู้ป่วยและครอบครัวมีความพอใจในวิธีการที่ใช้มีความรู้ความเข้าใจในการบำบัดฟื้นฟู ผู้ป่วย

และครอบครัวเห็นความสำคัญของการที่ครอบครัวมีส่วนร่วมกิจกรรมทางเลือกสามารถเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน เกิดการเรียนรู้สามารถฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี นำไปประกอบอาชีพภายนอกได้ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยตนเองผู้ป่วยมีการพัฒนาตนเองปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการประเมินพฤติกรรม ทุก ๑ เดือน การลากลับบ้านได้สร้างความสัมพันธ์กับครอบครัวสังคมได้ดี และกิจกรรมชุมชนบำบัด พบว่ากิจกรรมกลุ่มที่ช่วยเหลือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำให้ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดีขึ้น มีความอดทน อดกลั้น มีความรับผิดชอบ ปรับอารมณ์ความรู้สึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เผชิญ ปัญหาได้ มีความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อกลับไปสู่สังคมภายนอก

ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)

ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักด้านการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติดประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ย่อยดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การสร้างกระแสและพลังขับเคลื่อนทางสังคม

การอบรมความเป็นผู้นำเยาวชนผ่านหลักสูตรแกนนำเยาวชนระดับอาชีวศึกษา

สำนักงาน ป.ป.ส. ส่งเสริมภาพลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำเยาวชนในหลักสูตร "แกนนำเยาวชนระดับอาชีวศึกษา" ซึ่งในครั้งแรกนี้จะจัดอบรมฯ ๒ รุ่น คือ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ และ ๑๓ - ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก และพื้นที่ค่ายทหารบกทุกภาคพร้อมกันทั่วประเทศ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดฝึกอบรมให้กับแกนนำเยาวชนเพื่อพัฒนาศักยภาพและความเป็นผู้นำป้องกันยาเสพติด และสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการช่วยกันป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อเป็นการเสริมความเข้มแข็งการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยการตัดวงจรปัญหา ๓ ด้าน คือ การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply) การลดความต้องการในกลุ่มผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด (Demand) และการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ยาเสพติด (Potential Demand)

ในครั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. จึงร่วมกับ สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ กองทัพบก จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรแกนนำเยาวชนระดับอาชีวศึกษา ให้กับนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวะของรัฐบาลทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของแกนนำเยาวชนระดับอาชีวศึกษาในการเผยแพร่ความรู้ จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาอาชีวะ และเป็นการปลูกจิตสำนึก สร้างทัศนคติและความตระหนักในการมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการป้องกันยาเสพติดในหมู่เยาวชนด้วยกัน สำหรับการจัดอบรมจะกระจายไปตามพื้นที่ค่ายทหารบก ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียง พร้อมกันทั่วประเทศ โดยมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาเข้าร่วมอบรมจำนวน ๕๐ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ คน และแบ่งการอบรมออกเป็น ๒ รุ่น คือ

รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๖-๙ มกราคม ๒๕๕๘ ภาคเหนือ ณ ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ ค่ายศรีพัชรินทร จังหวัดขอนแก่น ภาคใต้ ณ ค่ายฝึกอบรมพิเศษสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคกลาง ณ ค่ายกาญจนาภิเษก จังหวัดราชบุรี และ ภาคตะวันออก ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

วันที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ภาคเหนือ ณ ค่ายพ่อขุนผาเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ ค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ภาคใต้ ณ ค่ายฝึกรอบรมพิเศษลิซล จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคกลาง ณ ค่ายเอราวัณ จังหวัดลพบุรี และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

๒. ยุทธศาสตร์การสร้างภูมิคุ้มกันและเฝ้าระวังกลุ่มเป้าหมาย

โครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (To Be Number One)

โครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน คนรุ่นใหม่ ให้ห่างไกลยาเสพติดและสามารถตั้งผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่ครอบครัว สังคมที่อบอุ่นเริ่มต้นชีวิตใหม่ภายใต้โครงการ To Be Number One ตามแนวคิดที่ว่า “เป็นหนึ่งในโดยไม่พึ่งยาเสพติด” และ “ใครติดยา ยกมือขึ้น” ซึ่งทุลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี ทรงรับเป็นองค์ประธาน คณะกรรมการอำนวยการ ซึ่งโครงการมีผลการดำเนินงานนับตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึง วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๘ มีสมัครจำนวนสมาชิก To Be Number One ทั่วประเทศ ๒๗ ล้านคน และสมาชิกชมรมผู้ประสานพลังแผ่นดิน จำนวน ๓.๓ ล้านคน

๓. ยุทธศาสตร์การสร้างครอบครัวและชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

การจำแนกสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด สามารถจำแนกได้ตาม คำนิยามของประเภทหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

ประเภท ก (มีระบบเฝ้าระวังอย่างยั่งยืน)	๖๒,๕๖๖ หมู่บ้าน
ประเภท ข (มีระบบเฝ้าระวัง)	๒๐,๓๖๙ หมู่บ้าน
ประเภท ค (เข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด)	๑,๓๗๔ หมู่บ้าน
ประเภท ง (ต้องเสริมความเข้มแข็งเป็นพิเศษ)	๑๑๕ หมู่บ้าน

จากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ จำนวน ๘๔,๒๘๔ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้มีสำรวจ และรายงานผลการจำแนกสถานะหมู่บ้าน/ชุมชน ประเภท ก ข ค ทั้งสิ้นจำนวน ๘๔,๑๖๙ หมู่บ้าน/ชุมชน (ร้อยละ ๙๙.๘๖) ปรากฏผลดังนี้

๔. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการทำงานในลักษณะเครือข่าย

การจำแนกสถานะสถานประกอบการ เพื่อดำรงความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

คำสั่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติที่ ๒๘/๒๕๔๗ ได้กำหนดเรื่อง Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ระยะที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๘ (Roadmap ระยะที่ ๔) ยุทธศาสตร์ การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปใช้ในยาเสพติด (Potential Demand) กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริม สถานประกอบการกิจการเอาชนะปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ของสถานประกอบการกิจการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนและมีระบบเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ โดย กลุ่มเป้าหมายในการจำแนกสถานประกอบการ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ คือ สถานประกอบการ/ โรงงานที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป และลูกจ้างขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนของสำนักงานประกันสังคม สำหรับเป้าหมายการดำเนินงาน ภายในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ร้อยละ ๘๐ ของสถานประกอบการที่ จำแนกสถานะมีความเข้มแข็งและมีระบบเฝ้าระวังในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

เกณฑ์การจำแนกสถานะของสถานประกอบกิจการ

มีเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนก ๓ ประการ คือ

๑. การดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตีด ตามโครงการโรงงานสีขาวปลอดยาเสฟตีด กระทรวงแรงงาน

๒. การจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาเสฟตีด ตามแนวทางการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสฟตีด ระยะที่ ๔ ปี ๒๕๔๘

๓. การบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา และให้โอกาสแก่ผู้ติด/ผู้เสพยาเสฟตีด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสฟตีดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสฟตีดเข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานของรัฐ

แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน

การสำรวจตรวจสอบ การจำแนกสถานะ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑.) ให้ ศตส.จ./ศตส.กทม. อำนวยการ ติดตามการสำรวจ โดยสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสำรวจ รวบรวม ประมวลผล การจำแนกสถานะสถานประกอบกิจการ และรายงานผลให้ ศตส. ทราบ ปีละ ๒ ครั้ง คือ

๑. การรายงานผล ครั้งที่ ๑ ให้สำรวจ รวบรวม ประมวลผลและจัดทำรายงานสรุปให้ ศตส. ทราบ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของทุกปี

๒. การรายงานผล ครั้งที่ ๒ ให้สำรวจ รวบรวม ประมวลผลและจัดทำรายงานสรุปให้ ศตส. ทราบ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี

สำหรับการสำรวจครั้งแรก ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘

๒.) วิธีการสำรวจ ตรวจสอบและการรายงานผลการจำแนกสถานะของสถานประกอบกิจการ ดำเนินการดังนี้

๑. ศตส.จ./ศตส.กทม. ชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานการจำแนกและยกระดับสถานะสถานประกอบกิจการแก่สถานประกอบกิจการในพื้นที่

๒. ขอความร่วมมือสถานประกอบกิจการจัดทำแบบรายงานที่ ๑ แบบสำรวจสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตีด และส่งให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในพื้นที่

๓. สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในพื้นที่จัดทำแบบรายงานที่ ๒ แบบสรุปข้อมูลการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการระดับเขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ แบบรายงานที่ ๓ แบบสรุปข้อมูลการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการระดับจังหวัด และแบบรายงานที่ ๖ แบบสรุปข้อมูลสำรวจสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟตีด และส่งข้อมูลให้สำนักงานแรงงานจังหวัดเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสถานะสถานประกอบกิจการ

๔. สำนักงานแรงงานจังหวัด จัดทำรายงานสรุปส่งให้ ศตส.จ./ศตส.กทม./ศตส.กระทรวงแรงงาน และให้ ศตส.กระทรวงแรงงาน จัดทำแบบรายงานที่ ๔ แบบสรุปข้อมูล

การจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการระดับภาค และแบบรายงานที่ ๕ แบบสรุปข้อมูลการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานประกอบกิจการระดับประเทศ เพื่อรายงานต่อ ศตส.

๓.) ให้ ศตส.จ./ศตส.กทม. จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบการจำแนกสถานะสถานประกอบกิจการในพื้นที่ โดยดำเนินการปีละ ๒ ครั้ง และรายงานผลการตรวจสอบ ตามแบบรายงานที่กำหนดดังนี้

๑. การรายงานผลการตรวจสอบ ครั้งที่ ๑ ให้รายงานให้ ศตส. ทราบภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของทุกปี

๒. การรายงานผลการตรวจสอบ ครั้งที่ ๒ ให้รายงานให้ ศตส. ทราบภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของทุกปี

๔.) ให้ศตส.จ./ศตส.กทม. แจ้งผลการจำแนกสถานะให้กับสถานประกอบกิจการทุกแห่งในพื้นที่ทราบโดยทันที หลังจากการประมวลผลการจำแนกสถานะในแต่ละภาคการศึกษา และหลังจากการตรวจสอบ

การยกระดับ/ดำรงสถานะสถานศึกษา

๑.) ให้ ศตส.จ./ศตส.กทม. อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม การดำเนินการยกระดับและดำรงสถานะสถานประกอบกิจการ โดยใช้ทรัพยากรของสถานประกอบกิจการและงบประมาณที่ ศตส./สำนักงาน ป.ป.ส. จัดสรรให้จังหวัดและทุนทางสังคมในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๒.) ให้ ศตส.จ./ศตส.กทม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ประชุมผู้บริหารสถานประกอบกิจการทุกแห่งในพื้นที่ เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินการยกระดับสถานะสถานประกอบกิจการให้ผ่านเกณฑ์ดำรงสถานะสถานประกอบกิจการที่ผ่านเกณฑ์แล้วให้ยั่งยืน และการเสริมแรงจูงใจให้แก่สถานประกอบกิจการ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ

ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักด้านการบริหารจัดการเชิงบูรณาการประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ย่อยดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การบูรณาการนโยบาย แนวคิด แนวทางการดำเนินงาน

แนวในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจะต้องมีการบูรณาการทั้งในระดับนโยบาย แนวคิด และแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน กำหนดแนวทางให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประสานความร่วมมือในการดำเนินงาน ตลอดจนบูรณาการทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

ทิศทางการดำเนินงานด้านยาเสพติดในช่วงระยะเวลา ๔ ปี (๒๕๕๘ – ๒๕๕๑) ภายใต้การนำของ ฯพณฯ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (นายกรัฐมนตรี) ได้กำหนดกรอบนโยบาย ดังนี้

๑. ให้ดำรงและธำรงความเข้มแข็งของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เป็นองค์กรนำระดับชาติในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับกระทรวง กรม จังหวัด/กทม. และอำเภอ/กิ่งอำเภอ และองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยปฏิบัติ โดยให้ปรับโครงสร้างและบุคลากรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้าง ศตส. ในพื้นที่เมือง/ชุมชนขนาดใหญ่

๒. ประกาศให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ไม่มีการผลิตยาเสพติด โดยเฉพาะ ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน ยาบ้า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ประกาศให้การบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด โดยระบบสมัครใจ อยู่ในโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรค

๔. ให้มียุทธศาสตร์การเฝ้าระวังปัญหาเสพติด เป็นยุทธศาสตร์หลักเพิ่มเติมจากยุทธศาสตร์การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ๔ ด้าน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งให้มีศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดใน ศตส.

๕. ให้ ศตส.ภาครัฐ และ ศตส.ภาคประชาชน เป็นคู่ทำงานนอกเหนือจากที่เคยมอบนโยบายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็น파트องก์

๖. สร้างเครือข่ายเยาวชนต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ให้เกิดขึ้นทั่วทั้งประเทศ เพื่อเป็นกำลังหลักในการเฝ้าระวังและป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนด้วยกัน (ศตส.ภาคเยาวชน)

๒. ยุทธศาสตร์การบูรณาการองค์การดำเนินงานในทุกระดับ

การเสริมสร้างศักยภาพและเอกภาพในการดำเนินงานขององค์กรในทุกระดับต้องมีการดำเนินงานให้ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานการณ์ยาเสพติดตลอดจนทิศทางแผนงาน และโครงการ นอกจากนี้บุคลากรของหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวให้ทันกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการฉีกกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการระดมความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน/หมู่บ้าน เข้ามาดูแลและจัดการกับปัญหาเสพติดในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านตนเอง เพื่อการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน จึงมีคำสั่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๔๘ เรื่องการตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดภาคประชาชน (ศตส.ภาคประชาชน) ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ ระดับภาค/กทม. เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาชน ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด รวมถึงประสานงานกับภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับภาค/จังหวัด และเชื่อมโยงระดับชาติกับการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการ ศตส. และ ศตส.ภาคประชาชนระดับชาติทราบทุกระยะ

ให้ทุกส่วนราชการ สนับสนุน ช่วยเหลือ ประสานการดำเนินงานกับ ศตส.ภาคประชาชนทุกระดับ ตามที่ได้รับการประสานงานหรือร้องขอ และให้สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงบประมาณ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี อุดหนุน สนับสนุนการดำเนินงานของ ศตส.ภาคประชาชนทุกระดับอย่างเหมาะสม

๓. ยุทธศาสตร์การบูรณาการ เป้าหมาย / แผนงาน / งบประมาณ การดำเนินงาน

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอีก ๑๙ ส่วนราชการและสำนักงบประมาณ บูรณาการคำขอของงบประมาณตามแผนบูรณาการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยดำเนินการบูรณาการในระดับยุทธศาสตร์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ผลปรากฏว่าคำขอตั้งงบประมาณตามแผนบูรณาการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔,๖๗๕,๖๘๒,๙๔๐ บาท โดยมีเป้าหมายรวม เป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ จุดเน้นที่สำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์ กิจกรรมหลักและตัวชี้วัด รวมทั้งงบประมาณในแต่ละยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยา/ผู้ค้ายาเสพติด	๑,๐๙๑,๗๓๙,๓๒๔ บาท
ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด	๘๓๖,๔๘๑,๕๐๓ บาท
ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสใช้ยาเสพติด	๑,๑๙๙,๓๓๕,๑๔๕ บาท
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ	๑,๕๔๘,๑๒๖,๙๖๘ บาท

๔. ยุทธศาสตร์การบูรณาการระบบอำนวยการ กำกับติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน

สรุปภาพรวมผลการสำรวจประเมินการปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติด

ครั้งที่ ๒ (๔ ตุลาคม – ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗)

ตามที่รัฐบาลประกาศให้มีปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติด (Re X-Ray) ครั้งที่ ๒ โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทุกระดับ กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด ดังนั้นเพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติด ครั้งที่ ๒ ตามความคิดเห็นของประชาชน สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ตลอดจนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อเจตนารมณ์และนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อเฝ้าระวังมิให้ยาเสพติดกลับมาเป็นปัญหาอีก ศตส. และสำนักงาน ป.ป.ส. จึงมอบหมายให้สำนักวิจัยเอนแบคเคเอสซีอินเทอร์เน็ตโพลล์ (เอนแบคโพลล์) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นผู้ดำเนินการประเมินการปฏิบัติการพลังแผ่นดิน ร่วมกวาดล้างยาเสพติด ครั้งที่ ๒

๑.๑ สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนในปัจจุบัน

- ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๘.๕ มีความเห็นว่าในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนในปัจจุบันไม่ค่อยมีปัญหาเสพติดถึงไม่มีปัญหาเลย มีเพียงร้อยละ ๔.๕ ที่มีความเห็นว่ายังคงมีปัญหาเสพติดค่อนข้างรุนแรงถึงรุนแรงมาก

- ในรอบ ๑ เดือนที่ผ่านมา ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๕.๕ ไม่เคยพบเห็นเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องในทางมิชอบกับยาเสพติด (เช่น ค้า ผลิต รับสินบน ฯลฯ) ร้อยละ ๙๓.๕ ไม่เคยพบเห็นผู้ค้า/ผู้ผลิตยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนของตน ร้อยละ ๘๘.๘ ไม่เคยพบเห็นแหล่งมั่วสุมเสพหรือค้าในหมู่บ้าน/ชุมชน และร้อยละ ๘๔.๓ ไม่เคยพบเห็นผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนของตน

๑.๒ ผลการประเมินการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้านต่าง ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน นับตั้งแต่เริ่มปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติด ครั้งที่ ๒

- ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๕.๕ มีความเห็นว่าในช่วงการปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติด ครั้งที่ ๒ มีการปฏิบัติการที่เข้มข้นเพิ่มขึ้นกว่าในสภาวะการณ์ปกติ โดยด้านที่สามารถแก้ไขปัญหาดีดีขึ้นได้แก่ ด้านการจับกุมผู้ค้า/ผู้ผลิตยาเสพติด (ร้อยละ ๘๐.๕) การให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน (ร้อยละ ๗๓.๐) การป้องกันไม่ให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ร้อยละ ๖๙.๓) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ร้อยละ ๖๘.๘) การกำจัดแหล่งมั่วสุมยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน (ร้อยละ ๖๘.๐) การบำบัดฟื้นฟูและดูแลผู้เสพยาเสพติดไม่ให้กลับไปเสพยาซ้ำ (ร้อยละ ๖๕.๘) การจับกุมลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่

เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ร้อยละ ๖๑.๘) และการส่งเสริมฝึกออาชีพให้กับผู้ค้า/ผู้ผลิตที่กลับใจ (ร้อยละ ๕๓.๓)

๑.๓ ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

● ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๕.๖ มีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลในระดับปานกลางถึงมากที่สุด และประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๑.๐ ชื่นชมการทำงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างจริงจังของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

● ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๖.๓ มีความเชื่อมั่นต่อความเอาใจจริงเอาใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ร้อยละ ๕๘.๕ มีความเชื่อมั่นต่อการให้ความสำคัญของปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องในระยะยาว และร้อยละ ๕๐.๖ มีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างถาวรได้ สำหรับด้านที่ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดกลับเข้ามาแพร่ระบาดอีก (ร้อยละ ๔๐.๖)

๑.๔ การมีส่วนร่วม ปัญหาอุปสรรค และแนวทางที่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด

● กิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนมากที่สุด ได้แก่ การดูแลตนเอง บุตรหลาน เพื่อนฝูงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ร้อยละ ๘๕.๗) รองลงมา คือ เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด (ร้อยละ ๕๘.๒) และช่วยสอดส่องดูแลกลุ่มเสี่ยงในหมู่บ้าน/ชุมชน (ร้อยละ ๕๗.๕) กิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด การเข้าร่วมกิจกรรมเฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชน การเข้าร่วมเป็นแกนนำ และการช่วยในการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน แต่เมื่อสอบถามถึงความพร้อมในการให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ประชาชนเกินร้อยละ ๗๕ มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือทุกด้าน

● ปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

ตัวอย่างระบุถึงปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ค่อนข้างหลากหลาย แต่ที่ระบุถึงมากที่สุด ๓ อันดับแรกได้แก่

๑) ปัญหาความยากจน/ตกงาน/ไม่มีงานทำแล้วหันมาค้ายาเสพติด (ร้อยละ ๓๘.๙)

๒) ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน (ร้อยละ ๓๗.๗)

๓) เจ้าหน้าที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน/ทำงานไม่จริงจัง (ร้อยละ ๓๒.๐)

● สิ่งที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนในหมู่บ้าน/ชุมชน

ตัวอย่างระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนในหมู่บ้าน/ชุมชนไว้ค่อนข้างหลากหลายแต่ที่ระบุถึงมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่

๑) การปราบปรามจับกุมผู้ค้า/ผู้ผลิตยาเสพติด (ร้อยละ ๗๓.๗)

๒) ส่งเสริมการกีฬา ดูแลสุขภาพ (ร้อยละ ๖๘.๙)

๓) ป้องกันไม่ให้มีผู้เสพยาเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๖๗.๕)
